

N:o 37.

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till
ändrad lydelse af §§ 39, 41, 42 och 43 regeringsformen;
gifven Stockholms slott den 2 februari 1906.*

Under åberopande af bifogade i statsrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed till Riksdagens pröfning i grundlagsenlig ordning framlägga följande

Förslag

till

ändrad lydelse af §§ 39, 41, 42 och 43 regeringsformen.

§ 39.

Vill Konungen utrikes resa, meddele han statsrådet in pleno denna sin föresats och inhämta dess tankar däröfver, på sätt 9 § omtalar. Besluter Konungen därefter sådan resa och den verkställer, befatte sig ej med rikets styrelse eller utöfve den konungliga makten, så länge han utrikes vistas, utan föres riksstyrelsen under Konungens frånvaro, i hans namn, af den till tronföljden närmast berättigade prins, om han uppnått den ålder, som i 41 § sägs. Han styre såsom regent med all konungslig makt och myndighet, enligt denna regeringsform; dock må han ej adeligt stånd och värdighet förläna, eller till greffligt och friherrligt stånd upphöja, eller riddarevärdighet utdela; äfvensom alla lediga förtroendesysslor endast tills vidare kunna förvaltas af dem, som regenten därtill förordnar.

Bih. till Riksd. Prot. 1906. 1 Saml. 1 Afd. 17 Häft.

Är den till tronföljden närmast berättigade prins af sjukdom eller af utrikes vistande hindrad att riksstyrelsen utöfva, då styre såsom regent i Konungens namn med nu sagda befogenhet den af tronföljarens bröstarfvingar, som är till tronen närmast berättigad, för så vidt han uppnått den i 41 § stadgade ålder och hinder af ofvannämnda beskaffenhet för honom ej möter.

Finnes ej prins, som, efter hvad nu är stadgadt, må utöfva riksstyrelsen, före statsrådet styrelsen med samma makt som regent.

Huru förhållas skall, därest Konungen längre tid än tolf månader ur riket blifver, därom varder i 91 § stadgadt.

§ 41.

Konung vare myndig vid fyllda aderton år. Lag samma vare för den till tronföljden närmast berättigade prins och den af hans bröstarfvingar, som efter honom är till tronen närmast berättigad. Dör Konung innan tronföljaren denna ålder uppnått, föres styrelsen af statsrådet, enligt 39 §, i Konungens namn, intill dess Riksdagen sammankommer, och den förmyndarestyrelse, Riksdagen förordnar, regeringen tillträdt; ställande sig statsrådet denna regeringsform till ovillkorlig efterlefnad.

§ 42.

Skulle den olycka tima, att hela konungahuset, inom hvilket arfsrätten till riket räknas, på manliga sidan utginge, då förvalte äfven statsrådet regeringen med den makt, 39 § stadgar, intill dess Riksdagen hinner sammankomma och ett nytt konungahus utkora, samt den valde konungen regeringen tillträdt.

Üti alla de fall, då enligt denna och föregående tre §§ riksstyrelsen föres af statsrådet, skola dess samtliga ledamöter, där de icke äga laga förfall, vara närvarande och rösta.

§ 43.

Går Konungen i fält, eller till aflägsnare inrikes orter reser, förordne tre ledamöter af statsrådet, under den ordförande, som han, antingen ibland prinsar af sitt hus eller ibland statsrådets ledamöter, särskildt nämner, att föra regeringen i de mål, Konungen föreskrifver. Med de mål, Konungen då själf afgör, förhålles på det sätt, som 8 § stadgar.

Hvad nu om Konung sagdt är, gälle ock i afseende på regent, då riksstyrelsen af honom utöfvas.

Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Karl Staaff.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 2 februari 1906.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
BIESÉRT,
friherre MARKS von WÜRTEMBERG,
TAMM,
SIDNER,
HELLNER,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM.

Chefen för justitiedepartementet, hans excellens herr statsministern
anförde:

»De stadganden i rikets grundlagar, hvilka efter upplösning af
föreningen med Norge erfordra jämkning, äro §§ 39 och 43 regerings-
formen, hvarest bestämmes huru med riksstyrelsen skall förhållas, när
Konungen reser utom Sverige och Norge eller till aflägsnare inrikes orter
eller till Norge. Då det förslag till ändrad lydelse af §§ 39 och 41
regeringsformen, som Riksdagen år 1904 i anledning af Kungl. Maj:ts
samma år aflåtna proposition antog såsom hvilande för vidare grund-
lagsenlig behandling, efter nu inträdda förändrade förhållanden icke
lärer kunna slutligt antagas, torde vid den jämkning af §§ 39 och 43,

som dessa förhållanden påkalla, böra iakttagas jämväl den ändring, som med nyssnämnda förslag afsågs. I sammanhang härmed synes ock böra uppmärksammas, att i § 42 regeringsformen återinföres en bestämmelse, som före år 1900 däri innehållits men som på grund af då genomförd grundlagsändring af formella skäl uteslöts, eller att uti alla de fall, då enligt samma § och §§ 39, 40 och 41 regeringsformen riksstyrelsen föres af statsrådet, dess samtliga ledamöter skola vara närvarande och rösta. Jag har därför låtit upprätta ett med hänsyn till nu angifna förhållanden lämpadt förslag till ändrad lydelse af §§ 39, 41, 42 och 43 regeringsformen.»

Efter att hafva uppläst detta förslag, hemställde föredraganden i underdånighet, att förslaget måtte föreläggas Riksdagen till pröfning i grundlagsenlig ordning.

Statsrådets öfriga ledamöter instämde i hvad föredraganden sålunda anfört och hemställt;

och behagade Hans Maj:t Konungen, med bifall till denna hemställan, förordna, att till Riksdagens pröfning i grundlagsenlig ordning skulle aflätas nådig proposition af den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet
Carl Lundquist.